

STYRDOKUMENT

Riktlinjer för Eskilstuna kommuns stöd till studieförbunden

Beslutad när	Kultur- och fritidsnämnden 2021-12-14, § 94
Beslutad av	Kultur- och fritidsnämnden
Diarienummer	KFN/2021:64
Ersätter	
Gäller för	Kultur- och fritidsnämnden
Gäller fr o m	2022-01-01
Gäller t o m	
Dokumentansvarig	Förvaltningschef, kultur- och fritidsförvaltningen
Uppföljning	2025

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga och ej tidsbegränsade. Om det ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska det beslutas av kommunfullmäktige i annat fall av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan vara tidsbegränsade eller ej tidsbegränsade. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Ämnesområde och bakgrund

Studieförbunden är en del av det civila samhället och fungerar som bildningscenter, kulturarenor och demokratiska möjliggörare.

Studieförbunden är självständiga organisationer med olika profil och inriktning. De utgår från en för folkbildningen gemensam värdegrund, där alla människors lika värde är en grundläggande princip. Med sin idémässiga grund, pedagogik och självständighet har folkbildningen stor betydelse för demokrati, mångfald och social sammanhållning.

Lärande är grunden i all verksamhet och bidrar till att minska utbildningsklyftor och höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället. Studieförbunden är också kulturbärare som bidrar till ett brett kulturutbud i hela landet genom att erbjuda kulturerfvelser och främja eget skapande.

Folkbildning är utbildning och bildning för i huvudsak vuxna och kännetecknas av följande;

- *Fri och frivillig*
Folkbildningen utgår från människors egen vilja att söka kunskap och insikt, man väljer själv om och när man vill delta.
- *Bildning har ett egenvärde*
Inom folkbildningen behöver du inte lära för något särskilt syfte, lusten att lära och det personliga intresset styr och är skäl nog.
- *Lärande i gemenskap*
Inom folkbildningen lär sig deltagarna av varandra. Arbetsformerna är demokratiska och engagerande samtidigt som lärandet är aktivt. Deltagarna söker och bygger sin kunskap genom dialog, interaktion och reflektion med andra. Studiecirkeln är det främsta uttrycket för detta, där en liten grupp genom studier, samtal och samarbete bildar sig och når de mål de själva har satt upp.
- *Frihet*
Inom folkbildningen bestämmer människor själv vad, hur och när de ska lära. Kurser och studiecirkelar anpassas utifrån deltagarnas förutsättningar och behov. Det ger deltagare stort inflytande över vad och hur de ska lära.
- *Stark anknytning till folkrörelserna*
Folkbildningen bärs av idéer – om politik, religion, kultur och samhället. Den nära kopplingen till folkrörelser och föreningar ger studieförbunden olika profiler. Många cirklar och kulturprogram genomförs i samarbete med föreningar. Studieförbunden bidrar genom det till civilsamhällets utveckling och förnyelse.

Riktlinjer för Eskilstuna kommuns stöd till studieförbunden

Nedan följer de riktlinjer som säkerställer ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande gällande kommunens stöd till studieförbunden.

Eskilstuna kommuns syfte och mål med stödet till studieförbunden

Eskilstuna kommuns stöd till folkbildningen utmärks av tillit till studieförbundens förmåga att självständigt forma sin verksamhet. Verksamhet är studieförbundens ansvar. Relationen mellan kultur- och fritidsnämnden och studieförbunden ska präglas av ömsesidig tillit vilket innebär att politiker, tjänstepersoner och studieförbundsrepresentanter litat på varandra och utgår från att alla involverade har goda intentioner.

Statens formulerar det folkbildningspolitiska målet och sitt syfte med stödet till folkbildningen medan Eskilstuna kommun formulerar målet med sitt stöd till studieförbunden. Det är studieförbundens frihet och ansvar att själva sätta upp målen för sin verksamhet och ansvara för genomförandet. Statens villkor utgör en ram för verksamheten där studieförbunden inom de ramarna avgör vilken verksamhet de vill anordna.

Kultur- och fritidsnämndens stöd till studieförbunden utgår från Riksdagens mål för folkbildningspolitiken;

”Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället”¹.

Syftet med stödet ansluter till statens fyra syften med folkbildningen;

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Målet med kultur- och fritidsnämndens stöd är att studieförbunden ska bidra till att uppfylla:

- Eskilstuna Agenda 2030
- Eskilstuna kommuns vision om framtiden
- Eskilstuna kommuns strategiska inriktning
- Eskilstuna kommuns kulturpolitik

¹ Ur regeringens proposition 2013/14:172 »Allas kunskap – allas bildning«

Kultur- och fritidsnämndens stöd till studieförbunden

Kultur- och fritidsnämndens stödjer de studieförbund som uppfyller villkoren genom *kontanta bidrag* och *lokalsubventioner*.

Eskilstuna kommuns stöd till studieförbunden fördelas av Kultur- och fritidsnämnden enligt reglementet² och fastställer årligen summan av de kontanta bidragen till studieförbunden. Grundbidraget fördelas enligt Länsbildningsförbundet Sörmlands aktuella fördelningsmodell. De tre verksamhetsformerna studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildning utgör grunden för grundbidraget.

Villkor

Kultur- och fritidsnämnden ska stödja studieförbund som bedriver verksamhet i kommunen under förutsättning att de;

- Är godkända av staten för statsbidrag.
- Uppfyller de statliga villkoren för statsbidrag. Det innebär att folkbildningsrådets eventuella beslut om förändringar av villkoren för statsbidraget även kan förändra det kommunala bidraget.
- Uppfyller Eskilstuna kommuns syfte och mål med stödet.

Eskilstuna kommuns samverkansöverenskommelser kan tecknas med undantag från statens villkor om att studiecirkel ska kännetecknas av gemensamma, planmässigt bedrivna studier.

Villkor för Eskilstuna kommuns grundbidrag

För att vara aktuell för grundbidraget ska studieförbund med verksamhet i Eskilstuna kommun även redovisa;

- Deltagare som är boende inom kommunen
- Minst 150 studiecirkeltimmar
- Minst 25 unika deltagare i studiecirkel eller annan folkbildning

Om ett studieförbund föregående år inte uppfyllt villkoren med 150 studiecirkeltimmar och 25 unika deltagare boende i kommunen, men under året kvalificerar sig för bidrag enligt kommunens villkor, får det 50 % av det beräknade grundbidraget.

Om ett studieförbund föregående år har uppfyllt villkoren och fått bidrag, men under året inte uppfyller villkoren med 150 studiecirkeltimmar och 25 unika deltagare boende i kommunen, får det 50 % av det beräknade grundbidraget.

Om ett studieförbund inte uppfyller de statliga villkoren har det inte rätt till kommunens stöd.

Fördelningskriterier kontanta bidrag

Av kultur- och fritidsnämndens avsatta budget för studieförbunden fördelas 75% som grundbidrag och 25% som samverkansöverenskommelser.

(1) Grundbidrag

Grundbidraget fördelas enligt Länsbildningsförbundet Sörmlands gällande modell i form av (a) *organisationsbidrag* och (b) *verksamhetsbidrag*.

Verksamhetsbidraget fördelas i sin tur i form av *studiecirkel*, *kulturprogram* och *annan folkbildning*.

(2) Samverkansöverenskommelser

Samverkansöverenskommelser kan tecknas mellan kultur- och fritidsnämnden och studieförbunden.

Uppföljning

Uppföljning av studieförbundens verksamhet sker årligen i skriftlig form och genom dialog. Verksamheten ska kunna följas från plan till genomförd verksamhet.

Studieförbunden ska senast den 1 maj lämna in;

- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk redogörelse
- Kommunintyg för genomförd verksamhet
- Verksamhetsplan med budget

Studieförbund som inte lämnar in ovanstående handlingar avstår från sin del av grundbidraget innevarande år.

Kultur- och fritidsnämnden har rätt att granska samt besluta om att helt eller delvis kräva tillbaka bidrag om ett studieförbund inte uppfyller villkor, eller överenskommelser.

Vid misstanke om att ett studieförbund inte uppfyller villkoren sker särskild uppföljning.

Gällande lagstiftning och annan rättslig reglering

Lagar som påverkar kommunens stöd till studieförbunden

- Kommunallagen
- Förordning (2015:218) statsbidrag till folkbildningen
- Folkbildningsrådets villkor och fördelningskriterier